

POSTANOWIENIE

Dnia 22 lutego 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jolanta Strusińska-Żukowska

w sprawie z odwołania M. K.
od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R.
o prawo do emerytury pomostowej,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw
Publicznych w dniu 22 lutego 2017 r.,
na skutek skargi kasacyjnej odwołującej się od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 17 lutego 2016 r., sygn. akt III AUa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w (...) wyrokiem z dnia 17 lutego 2016 r. oddalił apelację ubezpieczonej od wyroku Sądu Okręgowego w T. z dnia 28 kwietnia 2015 r., którym oddalono odwołanie M. K. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R. z dnia 14 listopada 2014 r., odmawiającej prawa do emerytury pomostowej.

Ubezpieczona wywiodła skargę kasacyjną od tego wyroku i opierając ją na podstawie naruszenia prawa materialnego, tj. art. 3 w związku z art. 49 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych, wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku i orzeczenie co do istoty sprawy oraz co do kosztów procesu, ewentualnie o uchylenie tego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania oraz orzeczenia o kosztach postępowania kasacyjnego.

W skardze kasacyjnej zawarty jest wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania z uwagi na to, że zachodzi potrzeba wykładni przepisów prawa, a nadto skarga jest oczywiście uzasadniona.

Organ rentowy wniósł o odmowę przyjęcia skargi do rozpoznania, ewentualnie o jej oddalenie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek umożliwiających realizację publicznoprawnych funkcji skargi kasacyjnej. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Nie w każdej zatem sprawie, nawet w takiej, w której rozstrzygnięcie oparte jest na błędnej subsumpcji czy wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Podkreślenia wymaga, że Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie jest jego rolą korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej indywidualnej sprawie.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca oparła na przesłankach uregulowanych w art. 398⁹ § 1 pkt 2 i 4 k.p.c. Przesłanki te nie zostały spełnione.

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na tym, że istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów wymaga wykazania, że określony przepis prawa, mimo, iż budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się

wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje wyraźnie wskazane przez skarżącego rozbieżności w orzecznictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych, które należy przytoczyć (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08, czy postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 marca 2007 r., II CSK 84/07). Skarżącą obciążał obowiązek przedstawienia odrębnej i pogłębionej argumentacji prawnej wskazującej na zaistnienie powołanej okoliczności uzasadniającej przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, zawierającej szczegółowy opis tego, na czym polegają poważne wątpliwości interpretacyjne (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 lipca 2009 r., I CSK 111/09, czy postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2008 r., II PK 220/08). Z pewnością za taką argumentację nie można zaś uznać jedynych w tym zakresie stwierdzeń zawartych we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania, że istnieje potrzeba „wykładni wskazanych w pkt II” (tj. w podstawie skargi) „przepisów prawnych wywołujących – o czym świadczy zaskarżony wyrok i poprzedzający go wyrok Sądu I instancji – rozbieżności w orzecznictwie sądów”.

Jedynie na marginesie można wskazać, że w utrwalonym orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się zgodnie, że osoba ubiegająca się o emeryturę pomostową, która po dniu 31 grudnia 2008 r. nie kontynuuje pracy w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych i legitymuje się w związku z tym jedynie stażem pracy „szczególnej” według poprzednio obowiązujących przepisów, może nabyć prawo do tej emerytury jedynie wówczas, gdy dotychczasowy staż pracy można kwalifikować jako pracę w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 13 marca 2012 r., II UK 164/11, OSNP 2013 nr 5-6, poz. 62, z dnia 22 lipca 2013 r., III UK 106/12, LEX nr 1555688, z dnia 4 grudnia 2013 r., II UK 159/13, LEX nr 1405231, czy z dnia 25 października 2016 r., II UK 373/15, LEX nr 2177086).

Zgodnie z art. 398⁴ § 2 k.p.c., skarga kasacyjna powinna zawierać wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania oraz uzasadnienie wniosku. Uzasadnienie to nie może poprzestawać na odwołaniu się do uzasadnienia podstaw kasacyjnych, lecz musi obejmować wyodrębnioną argumentację jurydyczną przekonującą, że powołana

przez skarżącego przesłanka w sprawie zachodzi. W wypadku, gdy strona skarżąca twierdzi, że jej skarga jest oczywiście uzasadniona, powinna przedstawić argumentację prawną, wyjaśniającą w czym ta oczywistość się wyraża oraz uzasadnić to twierdzenie, przy uwzględnieniu, że „oczywistość” skargi to jej zasadność ewidentna, niewątpliwa, możliwa do stwierdzenia bez głębszej analizy (por. między innymi postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 lipca 2005 r., III CZ 61/05, OSNC 2006 nr 4, poz. 75). Skarga kasacyjna ubezpieczonej nie przedstawia tak rozumianego uzasadnienia „oczywistości” skargi. We wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania zawarte w tym zakresie jest bowiem jedynie stwierdzenie, że sugerowana przez skarżącą rozbieżność w orzecznictwie sądów „świadczy o tym, że skarga jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ pkt 4 k.p.c.), ponieważ w toku postępowania apelacyjnego i podejmowanych czynności decyzyjnych związanych z wydaniem zaskarżonego orzeczenia nie została zrealizowana nie tylko funkcja kontrolna, jaką powinien spełnić sąd drugiej instancji, ale nie została zrealizowana przede wszystkim funkcja rozpoznawcza tego sądu”. Z takiego sformułowania nie wynika nawet to, jakie przepisy prawa miałyby naruszyć Sąd Apelacyjny i na czym miałyby polegać to naruszenie, co całkowicie wyklucza możliwość stwierdzenia, że skarga jest *prima facie* oczywiście uzasadniona.

Dodatkowo należy zauważyć, że co do zasady nie jest możliwe jednoczesne skuteczne wykazywanie, że w sprawie istnieją wątpliwości interpretacyjne dotyczące przepisów prawa i że skarga oparta na naruszeniu tych przepisów jest oczywiście uzasadniona. Albo jest tak, że wykładnia danych przepisów jest prosta i w związku z tym ich naruszenie jest oczywiste, albo tak, że wykładnia ta rodzi istotne problemy prawne, wobec czego naruszenie przepisów nie może być oczywiste (por. między innymi postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 29 lipca 2015 r., I CSK 980/14; z dnia 26 listopada 2013 r., I UK 291/13; z dnia 10 kwietnia 2013 r., III CSK 67/13; z dnia 14 maja 2008 r., II PK 17/08).

Skarżąca nie zdołała więc przekonać o potrzebie rozpoznania jej skargi kasacyjnej, w związku Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

